

L' IGNORANCIA

REVISTA CRÓNICA

ORGÀ Y XEREMÍES D' UNA SOCIEDAT DE MALLORQUINS.

A Palma, cada número..... 2 céntims.
 Fòra de Palma » 2 1/2 »
 Números atrassats » 4 »

Sonarà cada dissapte, si té vent à sa flanta.

S'envian es números à domicili, tant à dins Ciutat com à ses Vilas, pagant per adelantat a s'Administració (Cadena de Cort n.º 11), 1 pesseta à conte de 16 números.

PRIMES Y COQUES.

Així com s'alimentació es necessaria per la vida, s'abús d'es menjá la sòl comprometre; y axí com un glopet de resòlis aclareix sa vista y desentura sa gorgamella, es donar-se à sa beguda arriba à produï aquella set continua que més tart passa à *febra gatera* y que conduceix à s'embruïtiment y à la mort. Lo mateix ha succehit amb ses Sociedats anònimes: comensaren per fé un bé à n' es públich, aclarint un pòch la vista à n' es qui la tenian emboirada, y desenturant sa gorgamella à alguns que s'haurian aufegat; llavò seguiren fentse bé à elles mateixes, y llavò... tothòm sab s'història milló que nòltros. Derrera es glopet de resòlis de sa ganancia ben ordenada, entrà sa febra per ses Sociedats noves, are ja hem arribat à s'embruïtiment de ses primes, y no se pòt torbà la mort.

Nòltros creguérem que amb sa campanya que va fé *El Violon* (amb la cual no estàm acordes ni amb sa forma ni amb algunes apreciacions que componian es seu fondo) haurian ubertets usys aquells qu'encare los ténen cluchs, perque entre col y col d'es camp que descubria aquell setmanari, hey havia qualche veritat de piñol vermey y qualche idèa digne de essè seguida.

Però mos n'hem duit xasco, y entre ets lòmos de negòcis aumenta es furor y sa borratxera *primista*; lo que no se pòt duptà vegent per sa plassa de Cort y à dins ses rateres parades qu'hey ha per allà, tanta gent que s'entreten amb sa majó ignorància del mon *fent operacions*, fent pujá y devallà es prèu de ses accions, conforme convé à n' es més entesos; y quant ja han xupat sa taronja d' una Sociedad *cotizada*, y l' han premuda, y l' han dessustada, y s' han menjats es grells, y fins y tot han señat ses dents à n' es blanch de sa cloveya, llavò dexan aquesta en mans d' es quatre beneys d' caparruts més *conservadors*, que soLEN essè sa *basse* de ses operacions... y corren à un altre taronjé, fundant una

nòva Sociedad que ántes de néxe ja té prima.

Aquests valors (?) nòus tirats en plasa produuen es mateix efecte qu'una bolla de pasteta tirada à ses llisses: de devall ses pedres, d'entre es fanchs, de dins s' alga, de ses encletxes, de no se sap d' ahon, surten primistas, accionistas, alsistas, baxistas y molts més consonants en *istas* que per ore no volem agotá, però que tots obrin sa boca per espipellà, y espipellan. Axò no es més qu' un cròquis de lo que se passa à Cort. En quant à ses Sociedades de Crèdit, ja han pensat, dins ca-séua, sa manera de donà cumpliment à ses noves disposicions de sa circular des *Banch d'Espanya*? Encara que no som molt entesos en la materia, mos pareix que fan massa el *Toni*.

A més de ses gangas, fins are segures, de fundá una nòva Sociedad, hey ha altres motius per fundarne una cada dia. Despues de enllepolí es còro d'àngels (que son es qui ántes de fitsarse número ja han cubert es de ses accions de tota Sociedad per à nexa,) ajudantlos à agafà prima per acció, llavò queda la cort celestial, es pexos gròssos, ses intel·ligències supremes que donan pès, ombrà y nom à s' idèa més estrambòtica, si aquesta idèa es *bessonera*. Mentre d' aquesta idèa nasque una Sociedad, d' aquesta Sociedad uns Estatuts, d' aquests Estatuts una Junta, d' aquesta Junta un tanto por ciento cada any, ells se resignan (just per complaure ets amichs y fé un bé à n' es públich) à dirigi ses operacions possibles de sa nova Sociedad. Hey ha prodigi financier que ilumina amb sa séua intel·ligència (à tanto por ciento) sa Sociedad A, sa Sociedad B, sa Sociedad C..... y molts d' ells si sabéssen lletra no s' aturarian fins à sa Z.

Arribavam aquí d' aquest articlet quant mos diuen que s' acaba de fundá una nòva Sociedad anomenada *La Petrolera*. Estam dins un fòch fins que sabrémos es noms d' ets autors de tan bellissima idèa per donarlos à conexe à n' es nòstros amichs; perque, la veritat, axò de petróleo fa mala olò; y si veiem qu' aquests

petroleros no cercan més que sa prima y es tanto por ciento, ivaja endevant; que tant patirém per una Sociedad més com per una ménos; però si son petroleros de cap-vermey, es cosa de posarmos alèrla, perque per fé flamada tots aquests globos de papé, ahont avuy van embarcades tantes y tantes fortunes y tantes y tantes famílies, y que à molts los pareixen més segurs qu' es pèrn del mon, no falta més qu' arrambarlos sa candela.

Idéu mos do llum, salut, paciencia, y llòch à la Misericòrdia, per tants de mil·lonaris desencopiñats com pòt essè que vajan per allà à descansá de tantes primades.

UN INSOCIALBE.

BONA FE Y MALA FE.

II.

S'escena representa es pati des conventillo que descriguérem en es número 31 d'aquest semanari.

Mestre Resòlis, (un adobadó de còssis y ribells, que s' ha mudat ha pòch dins es botigó més avinent d' es carré) s' apaixona per posà gafes à una ribella antiga, amb ramells pintats colò de còure. Mado Xerrayna s' hi acosta estirant s' esto pa à sa filòa.

MADO XERRAYNA.—Y d' hont m' heu despenjat aquesta presentaya?

MESTRE RESOLIS.—Ell es d' en temps d' es moros; y are aquestes pesses ténen molt de mèdit; un señó m' ha dit que me'n daria dos duros, si no estás rompuda; y are vatx derrera ficarli sis o set gafes.

M. XER. (*fent seña à n' es carté que s' ha returat en es portal*)—Huey! deixalosmè à n' aquests diaris; es señós d' aquí devant son à fòra y me ténen prou encarregat que los ho guart... Han partit suara y tornaran anit.

(*E's carté li dixa un feix de diaris allegats*.)

EN VOLTER (*sortint d'es seu xibiu.*)—Tres duros pagaría sobre de lletra, per veure lo que diuen.

MADO XER.—Foy! vat' aquí s'atłòt de na Triu, qu'en sab pròu bé. Xiscos, avina y mos llegirás ahont son ses corant'hòres.

XISCOS (*mossegant un cantó de pambòli y fregant s'esquena pe'sa paret.*)—Si... jò no més sé llegó es Flèuri....

M. RES.—Venga! (*En desdoblega un y dexa aná ses gafes. Llegeix à premudes y tartamussetjant.*)

«Estaran... quero. El Daly News di-se que Mochamet-Yan quefe de l'Afikaniastam marcha, racon, sustro, patso, brel, Kan-de-bou.» Diu qu'han d'armá ses tròpes amb cans de bòu....

M. XER.—¡Jesús María!

M. RES. (*llegint.*)—«El Mor.... nin-Pòst, de san Pet, serbugo, asse, gura, quel, janeral Mèlis-còrn perderà el fa, fordel Sar.»

EN VOL.—Cercau es *partes*, hombre, cercau es *partes*, qu'es sa sustanci de lo *sensual*.

M. RES. (*llegint.*)—«*El Golos.....* ¡Tampoch no's axò! «*El Lobo* disse quel *Timés* sabe que lort-Nòrt-bort-coch.» ¡Ni hu entenç! Venga un altre diari. (*En pren un altre.*) «*La Pogression Democartica....* ¡Aquest! veèm: «Nassional.... Hamos pressiado otra.... cusion...., cuando la penaca, pital, sebo, rarrá, delco, dijo...» (*Gira fuya.*) «Los que, suitas, vanas, erres, polsados dela Fransia.»

EN VOL.—¡Per aquí grately!

M. RES.—«Sea, come, tido, un, horro, soassinato..... Las Cortes se serraran por Culio.....»

(*Entra el senyó Regalessi, saluda y s'en puja á s'estudiet de la señora Ayna.*)

EN VOL. (*fent establos.*)—Ja está vist: tot es mal del dia d'avuy mos vé d'es clero; sa sociedat ha menesté posá un bon grapat de gafes, mestre Resòlis; es poble necessita *estrució*; y si tots fessin es méu jòch, à dins Mallorca fundaríam sa llibertat de s'igualdat rasa, y tots viuríam còm à reys. Es diaris son un gran *delanto* porque diuen à n'es poble tot lo que passa de noticis, y li fan obri ets uys p'es *norte* de sa llibertat igual, sense tú ni voce-mercè, conforme existia en temps de l'*Inquisició* qu'es pròbes se morian de fam; y are lo mateix som jò qu'un Governadó, per motiu de s'igualdat que la se heurán tots es *nèos*, à la *traga*; y si no, pensau quin dia vos ho dich, mestre Resòlis.

(*El senyó Regalessi, que ve de replegar sa levita que la señora Ayna li ha sersida, s'atura capetjant.*)

SEÑÓ REGALESSI.—¿Y tot axò heu après en sos diaris?

EN VOL.—¿Y que vol dí vostè, que no es la pura veritat tot lo que diuen sobre ses endemeses d'es Govèrn y ets abusos d'es clero y es....?

S. REGAL.—Lo qu'es la pura veritat es que, avuy en dia, casi tot lo que s'estampa demunt es diaris que à tú te donan gust, es un enfilay de vitupèris y calúmnies contra ses autoridats y contra sa Relligió catòlica.

Molts d'es qui hey escriuen, en llòch de teni un tinté devant, més tòst haurian de tenirhi una menjadora. Sabeu si es Govèrn fés posá sa firma vertadéra, baix d'es seus escrits, à tots aquests doctós que fan combregá es poble amb ròdes de molí, y en materia de Relligió li volen doná entenen figues per llenternes; no serian tants ets atrevits que mos maretjan à fòrça de bramá contra ses institucions més respetables y ses personnes més honrades.

Però, sa llibertat d'imprenta s'esplosta descaradament p'ets escritores de mala fe, y si axò va axí en veurém de bònes.

M. RES.—¿Vol dí nòltros no entenem lo qu'ha de fé un bon Govèrn per arreglá l'Espanya y es defèctes de sa Relligió?

EN VOL.—Tant còm qualsevol.

M. XER.—¡Bòna l'hem armada!

S. REGAL.—Ascoltaumé à mí, mestre Resòlis: ¿Creys vos que jò, que no he tocat may una baldufa de trepant per fé es foradins à un ribell xapat, creys vos que jò li posaría gafes?

M. RES. (*assolant amb so martell ses qu'ha assetjades.*)—Un duro li juch que no será capás. Jò que ha corant'añs que no fas altre cosa, encara devegades.... (*Mentre ensullaca sa primera, es cruy de sa ribella se perllonga y s'obri cop en sech.*) ¡Llambuguera de cruy! ¡Ja'n tenim dues!

M. XER. (*esclafintse de riure.*)—Volter, ajudalí, tú que t'entens de tot.

S. REGAL.—Ja hu veys, mestre Resòlis: vos, que vos dau en cò de doná quatre punts à n'es Govèrn d'Espanya, y à sa túnica de l'Iglesia que tothom esquexa, vos, espeñau sa feyna des vòstro ofici rústich.

Are pensau que la major part des qui, amagant sa cara, estampen articlòts en es diaris sobre rams de govèrn y parlan de Relligió mascarant es seus ministres y es bons catòlichs; y encamorman es lectors ignorants fentlos creure que tots serèm iguals demunt la terra; la major part d'aquests sàbis doctós que fan de mestres en llòch d'anà à escola, vos dich que ni mañies ténen per posá gafets à un ribell.

EN VOL.—Vostè voldria que no das sin *estrució* à n'es poble.

S. REGAL.—Vas ben erradet; jò voldria que à n'es poble l'obligassin à aprendre de llegí y escriure, però que à n'es mateix temps li enseñassin sa moral d'es Sant Evangeli y es devers honorosos qu'ha menesté sèbre tot homò per viure dins una societat civilisada.

EN VOL.—Idò, y en sos diaris, aprenen tot axò!... No poden disputá amb *oscurantistes*.

M. XER.—¡Huey, gatvayre! ¿Y còm es que tú no'n sabs de lletra? Apren de fe cadires, qu'es es téu *vivendo*....

S. REGAL.—En sos bons diaris, es veritat que poden aprende qualche cosa; però amb sos que à tu te fan...

EN XISCOS.—Jò, jò hey vaxt à escòla es vespres...

S. REGAL.—Bon atłòt. (*Girantse à n'en Volter.*) Aquest infant podrà agrahí à n'ets *oscurantistes* es llegí y escriure, y dibui y contes que, per amor de Déu, li enseñan à una de ses dèu escòles posades dins Ciutat per bé d'es poble;.... les pagan es *nèos*.

EN VOL.—N'hajem parlat pròu! (*s'affica dins es seu xibiu.*)

M. RES.—Jò trob que vostè diu més sa veritat que *La Pogression Democàtica*.

S. REGAL.—¡Ay bon Jesús! si no hi girau ets uys..... A reveure tots.

TOTS.—Bònes tardes tenga.

M. XER.—No fos perque, perque, los calava fòch à tots aquests diaris.

XISCOS, (*torcantse es morros amb sa mànega.*)—Y ja tench quate pèmis....

M. RES. (*tornant prendre sa feyna.*)—¡No sé si tendrà cura aqueix ribell!

X.

DEL MOLL À PLASSA.

(CATALÀ Y MALLORQUÍ.)

—Anèmsen cap al mercat, Cusi'n Pere, ens acumpaña: Jò n'he vist molts pòrts d'Espanya, Però aquí, à Palma no hi he estat. Hau entrém dins la Ciutat; Que si fòs de bell de dia Bé crèch que hi afinaria, Puis som kòch que còg amb còk Y no tinch pèl de paruch.

*Ca-ta-clòch, ca-ta-clòch,
xuch!-xuch!*

—Y eix estòl de marinés? —Son d'un barco de taulons. —Batua al mon, quins tacons! Fán més soroll qu'els botés. Y hont ván? —A trescà carrés O à aplegá sa moixeria. Aquests saupan sense guia; Son pràctichs per issá'l bròch Y en amayná fan es cuch.

*Ca-ta-clòch, ca-ta-clòch,
xuch!-xuch!*

—Veniu per demunt s'acera, No trobarém tant de fanch; Per mitx tot es un estanch Amb més bròu qu'una bufera. ¡Ni si vengués sa riera! Siau, cuyné, sia, sia, De cap à sa barberia.

—Vàlgam sant Telm y sant Ròch!!! Per tot pròu n'hi ha de such.

*Ca-ta-clòch, ca-ta-clòch,
xuch!-xuch!*

—Ja s'en torna vení aygada.
Allò es un estanch; aquí
Vénen aygordent y vi.
Per envant pren sa murada.
Axò es sa pòrta d'entrada...
Bordetjant farém més via...
Corté de cavalleria...
—Grat sia à Déu qu'are vòg
Y l'empedregat retruch!
*Ca-ta-clòch, ca-ta-clòch,
xuch!-xuch!*

—Eix carrer té bona eslora.
—Es el Bòrn.—¡Hau, quin costé!
—Emboquem aqueix carré.
—Y el mercat, es molt ensòra?
—En bon temps, no hey ha mitx-hòra;
Are feym sa travessia.
—Dòncs, prest serém dins badia
Si puja vent de xalòch;
Jò bé m'òrs y me balluch.
*Ca-ta-clòch, ca-ta-clòch,
xuch!-xuch!*

—Sant Nicolau es su-llá;
Assuquí, ca'n Gasparó.
—Posau ròba, que'l patró
M'ha dit no'l fassi esperá;
Y porta enredo comprá
Vespre à la carnisseria.
Vaja un clòts! Vèrge Marial
Si aquest viatge no enròch,
Amb l'altre anirém à Lluch.
*Ca-ta-clòch, ca-ta-clòch,
xuch!-xuch!*

—Y 'ls suècos vénen derrera;
També deurán anà à plassa.
—¡Alèrtà à n'aqueixa bassa!
—Y còm no hi pòsan barrera?
—Si anassem à sa cortera!...
Per allá si que en veuria.
—Això ray! jò hi aniria
Amb el bòt.—Hey ha qualqne clòt
Que s'hi pòt negá un ruch,
*Ca-ta-clòch, ca-ta-clòch,
xuch!-xuch!*

—Amarral quina empitrada!
Y anam cap dret al mercat?
—Ja hi som en haver pujat.
—Tirèu lastre que es pesada!
—No es curta aqueixa varada.
Aquí.... sa pescateria.
—Dos tavèrnes..... es follia
No entrari per pendre..... fòch.
Cusi'n Pere!.... —¡Fondo el buch!
*Ca-ta-clòch, ca-ta-clòch,
xuch!-xuch!*

ALIATAR.

XEREMIADES.

A propòsta de s' Alcalde Sr. Perelló, s' Ajuntament de Palma ha declarat fill adoptiu à Mr. Hermite, que tant va trabayá en profit de sa Geologia de ses Balears.

Era lo ménos que poria fè s' Ajuntament, per honrà sa memòria de aquell sabi. Tothòm n'ha estat content.

**

Are y sempre, Mallorca podrá gloriarlse d'essè sa tèrra que produeix es millós *baxos* del mon. Y sino, aquí teniu n'Ordinas que, aquesta temporada, es sa delicia d'es nostre Teatro; y en Francisco Mateu, que fa torná lòcos es madrileños, d'admiració y d'entusiasme, cantantlos es *Faust* y es *Roberto*.

Ja está dit: si voleu bons *baxos*, veniu à Mallorca.

Val' aquí es motiu perque cuidadosamente se conservan es *baxos* d'una casa qu'hey havia en es carré d'Odon-Colom. Vat' aquí perque es *baxos* de la Sala (ahont hey ha sa caxa des doblés) estan de fa estona tan nets y adesats. Vat'aquí perque no's netetjan es *baxos* de dins sa pica d'es brolladó de la Rambla.

Y vat' aquí còm es *Consums debaxan*. Y pe' ses Copiñes grumetjan es *baxistes*.

Y ses señores de rossegay no surten p'es carré, que no apleguen uns bons *baxos* de fanch ó pols, segons es temps.

Y una de ses millós perruqueries de Ciutat (sa d'en Casasnovas) s'es instalada en es *baxos* de can García.

Y tenim un Ajuntament amb molts de *baxos*.

Y p'es municipals y serenos, qu'encaire han de cobrà sa paga de Jané, vòlan *baxos* ets estornells.

Y per *baix* de sa murada es *matuteros* envian dins Ciutat cortins de ví y odres d'oli.

Y es tenedós de *bonos*, sense cobrá un trist cupó, seguexen cop-piu y ala *baxa*.

Y moltes botigues glapexen es compradós, oferintlos *rebaxa* de prèus.

Fins y tot à Mallorca, que casi may plovia, are hey plòu sovint, sovint. ¡Y ja's de rahó qu'hey plòga! ja's sab que s'aygo sempre va à n'es llòch més *baix*.

**

Contava un diari, s'altre dia, que diumenje passat horabaxa uns quants atlòts tornavan de cassá auells amb visch, y en duyan dins una gabia devés una dotzena.

Quant varen essè à sa Porta, es *punxes* los donaren un dalt-abax que no'u volgueu sèbre, y los prengueren sa gabia, diguentlos qu'havian comès un gran delicte d'anà à cassá auells, are qu'estam en temps de *veda*. Fins aquí, no hey ha rès de mal.

Ets atlòts, tots poruchs, pensavan que à su-llá mateix obrirían sa gabia y donarian llibertat à n'es presonés qu'ells havian engabiats. Però amb gran sorpresa repararen qu'es *punxes* treyan ets auells, los torcian es coll, y los estojan, (segurament per embalsamarlos;) y llavò diuen si l'endemà hey hagué qualcú qui va diná d'arròs amb auellons.

¡Cap còm aquesta! Mirau per quin estil are es consums tornarán pujá.

**

Si ses cròniques no ménten, ja no po-

drá dí ningú, d'avuy endavant, que sa *tenassa* d'es carré d'Odon-Colom sia un embaràs inútil. Diuen que la setmana passada, una cussa venturera va elegí aquell punt per ferne hostal, y qu'hey ha tengut sa entrada des quissons sèt ò vuyt dies, sense que cap municipal s'atrevis à incomodarla en rès ni per rès; fentse es càrrech segurament de s'estat delicat en que la pòbre s'encontra.

¿Serà cosa de que s' Ajuntament, sense demanarmos de parè, s'haja fet sócio de sa *Sociedad protectora de los animales*?

Digau que será axò.

**

Un cafetero que no sab llegí ha pòsat escola dins Ciutat. Hey ha hagut envejosos que mos ho han dit, perque la pegassim contra ell.

Nòltros mos ne guardarem pròu bé; abans de pegarla contra aquest mestre ignorant, podriam clamá contra es sabis doctós que enseñan à n'es séus dexables moltes còses que no estan en es programa; y callam per are.

¡Visca sa llibertat d'enseñansa! y axí augmentarà més es número des vertadés ignorants.

¡Si tot se pogués dí sense fé escàndol!

**

Es vapor *Andalucia*, mos dugué, la setmana passada, un carregament de blat.

Es vapor *Isabel la Católica* mos ha duyt aquests dies un carregament de presidaris.

¡Y encare n'hi haurá que's quexarán!

**

Alguns asseguran qu'aquests 94 presidaris que mos han duyt, vénen designats à s' Ajuntament, perque los empley en netetjà y agraná es carrés y places de Ciutat.

Si axí fòs, haurán pecat per curt: 94 son pòchs: no bastaran.

**

Amb ses brusques seguides qu'el cèl mos ha amollat tota aquesta setmana, es diaris ciutadans tendrán gazettes devirtides per uns quants dies.

A l'hora d'are ja'n sentím unes quantes per l'estil:—«Ahí demàtHEY havia uns quants carros enllotats à mitjan carré de Sant Miquèl, que no podian passá ni envant ni enrera. *La cuidadosa Comision de empedrados, con un celo que la honra, etc., etc.*»

—«Avuy demàt un bolsista ha llenegat en mitx de Cort, y es caygut dins un bassiòt. Gracies que sabia nadà, y qu'hey han acudit es *botes salvavidas... Vergüenza causa que en una poblacion de más de 60.000 almas... etc., etc.*»

—«Es pis de la Rambla amb aquestes aygos s'es posat tal y tal... Es botigués

d'es carré d'Odon-Colom reben esquits p'es mostradós... Sa *bufera* d'es Pes de sa Farina..... *Nuestros flamantes ediles, etc.... el traje les viene ancho,.... etc., etc.*»

Y sinó, ja me'n tornaréu respòsta.

* *

S' Ajuntament d' Almería, per econòmia ha suprimit es serenos.

Es nòstro Ajuntament heu fá milló: à poc à poc los suprimeix ses pagues.

COVERBOS.

L'amo'n Tèm de Son Axellat, diuen qu'era un hòmo estret y avaro, còm may s'en ha vist altre.

En ses veyses, se va casá amb una neboda séua, d'una vintena d'anys, just per no haverli de fé un censal que li devia.

En es sopá de noces, quant s'axecaren de sa taula, sa novia li digué:

—Conco'n Tèm, trob que convendria alegrá de qualche cosa es missatges y sa criada: que conegeuen qu'hey ha hagut noces.

—Sí, (respongué ell,) jo també heu trob.

—Ydò, ¿que trobau que los hem de doná?

—Foy! que los hem de doná... Donalós mitja arengada perhòm... jo rebentan ó no rebentan!

* *

Conversavan fumant un escolá y un mariné, y s'escolá li deya:

—¿Ahont morí ton pare?

—A la ma, (responía es mariné.)

—¿Y ton avi?

—A la ma.

—¿Y es teu rebesavi?

—També à la ma, còm tots ets altres.

—De beneyt! No sé còm no estás escalivat. ¿Y encare t'embarcas?

Callá es mariné una estona; pegá xuclada à sa pipa, escupí, y llavò li pre-guntá à s'escolá:

—¿Y ton pare ahont morí?

—Mon pare? Dins es llit.

—¿Y ton avi?

—Dins es llit.

—¿Y es teu rebesavi?

—També dins es llit, còm tots ets altres.

—De beneyt! (s'esclamá llavò es mariné, esclafint de riure.) No sé còm no estás escalivat; jy encare t'en hi vas à jèure cada vespre!

* *

S' Ajuntament d'un llogaret, agrahit à Sant Sebastià gloriós, qu'una vegada l'havia alliberat de pèste, acordá ferli à l'Iglesia una capella nova.

Per axò envia en comissió à Ciutat

dos retgidós, perque donássen à fé sa figura d'aquell Sant.

—Ben fet, (los digué s'escultó,) los ho faré axí còm desitjan; però per més acertá, desitjaria sobre si à n'es Sant volen que ls ho representi mort ó viu.

Callaren es dos Retgidós, y se miráren un à s'altre. Llavò un des dos digué:

—Ell no mos n'han dit res d'axò, y are no sé que fassem... Però, no res: qu'el fassa viu à n'es Sant, per lo que puga essè. Y si acás no ls agradava, sempre mos queda un remey en tenirlo allá, jja'l matarém!

* *

—¡Quina llàstima! (deya plorant un assistent, quant contemplava es cadáver d'es seu capitá estès en terra, amb so cap travessat per una bala.) ¡Quina llàstima! ¡pòbre señó meu! ¡Cap n'hi havia hagut may de tan valent còm ell!

—Perque heu dius? (li demanavan.)

—Perque heu dich? ¿y que no'u veys sa poca impressió y es pocà cas que feya de ses bales? ¿que no'u veys?... Per una oreya li entravan, y pe's altre li sortian.

* *

Coses de músics.—GLUCK, s'autor de *Orfeo* y de *Ifigenia*, s'inspirava en es camp amb dues ó tres botelles de Champagne à n'es seu costat.

SARTI, que compongué *Medonte* y *La mia esperanza*, trabayava en sa nit dins un gran salon à les fosques. Sa nit y es silenci l'inspiravan.

SALIERIA, componia es seus motivos, passejantse p'es carrés més freqüentats, mirant ses atlòtes y menjant confits. Quant li ocurría una melodía, l'apuntaua amb lápis à sa séua cartera.

CIMAROSA, cercava es truy, ses bromes y reunions d'ets seus amichs mentres componia.

PAER, per inspirarsé, tenia necesitat de cridá y que cridasen tots, sa dòna, ets amichs y es criats.

MERCADANTE, s'inspirava menjant salsa de tomàtiga.

PACCINI, escriguent articles musicals. ROSSINI, cuynant arròs à la Milanesa.

BELLINI, componia tenguent demunt sa taula qu'escrivíva una sabata de sa séua atlota, que besava sovint, sovint.

MEYERBEER, ses millós composicions les fé en dies de tròns y llamps que contemplava amb alegria desde es seu balcó.

SACCHIANI, componia sa música abra-sant sa dòna y jugant amb un moix.

PAISIELLO, no componia en no està dins es llit.

ZINARELLI, llegint es Pares de la Iglesia y es Clàsichs llatins.

POBROS - FUYES.

SOLUCIONS Á LO DES NÚMERO PASSAT.

GEROGLIFICH.—*Sa retxa més curta entre dos punts es sa dreta.*

SEMLANSES.—1. *En que corren.*

2. *En que surten cada dia.*

3. *En que puja y devalla.*

4. *En que estan en capella.*

TRIÀNGUL.—*Cartas-Carta-Cart-Car-Ca-C.*

PREGUNTA.—*Salas.*

FUGA.—*Sa feyna es santa y assanta.*

ENDEVINAYA.—*Una mà qu'escriví.*

LES HAN ENDEVINADES:

Totes:—A. C. I. T., Un Suplent, Un Oficial sense empleo, Un Sardine Festetjatís, Aqueda Atleuquim, Lau Tibicriste, Un Indiolé, Un Músich y Macarroni.

Sét:—Un Petrolista, Cop-piu y Pere-Péxet.

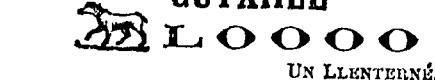
Cinch:—Un Llosco y Un Sabaté en dilluns.

Y quatre no mes:—Un Llenterné.

GEROGLIFICH.

CUTXIIEE

UN LLENTERNE.

SEMLANSES.

1. *En que s'assembla l'Esperit-Sant à un hòrt de pomes?*

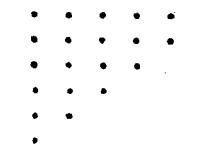
2. *Y una jàcera à s'aygo de mar?*

3. *Y sa fardola d'cs Moll à un pescadó de caña?*

4. *Y sa pòrta de Sant Antoni à un batzera?*

UN PUNXA ENGEGAT.

TRIÀNGUL DE PARAULES.

Omplí aquests pichs amb lletres que llegides de través y diagonalment, digan: sa 1.ª retxa, un nom de dòna; sa 2.ª ua animal; sa 3.ª lo que un pintó necessita; sa 4.ª una planta; sa 5.ª lo que té la Sèu, y sa 6.ª una lletra.

DUES PAPAYONES.

PROBLEMA.

Preguntant una señora à una altra més yo-va qu'ella quants d'anys tenia, li respongué:—Tench el doble de s'edat que vostè tenia, quant jo tenia s'edat que vostè té arc, y en teni vostè s'edat que jo tench arc, entre totes dues tendrem 63 anys.

Quants d'anys tenian una y altra?

MACARRONI.

FUGA DE CONSONANTS.

A.. A A U.A.A .O .U.A.A .O.I..

Q. R.

ENDEVINAYA.

Nota punts y corregeix,

Y donem sa rahó clara:

Un siy que's menja son Pare

Dins sa séua bona Mare,

¿Quin misteri será aqueix?

UN SOLLERICH.

(Ses solucions dissapte qui vés si som vius.)

1.º MATX DE 1880.

Estampa den Pere J. Gelabert.